

Det kgl. Justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Mo i Rana, 10.05.2011

Saksnr.-dok.nr.
11/243 - 9

Arkivkode
X47

Avd/Sek/Saksb
SERV/SERVSJ/HKJ

Deres ref.

**SVAR - HØRING - FORSKRIFT TIL DEN NYE VERGEMÅLSLOVEN - ENDRINGER I
ANNEN LOVGIVNING SOM FØLGE AV NY VERGEMÅLSLOV MV**

Vedlagt følger svar på høring knyttet til endring av forskrift til ny vergemålslov og endring i annen lovgivning som følge av ny vergemålslov fra Rana kommune.

Saken ble behandlet i møte i Rana formannskap 03.05.2011. Saksprotokoll fra F.sak 30/11 følger vedlagt.

Med hilsen
SERVICETJENESTER

Hege K. Nygård
servicesjef
Tlf: 75 14 51 82

Ant. vedl.: 1

Mottakere av brevet:

Adresse:	Telefon:	Telefax: +47 75 14 50 01	Org.nr: 872 418 032
Rådhusplassen 2	Sentralbordet +47 75 14 50 00	E-post: postmottak@rana.kommune.no	Bankgiro:
Pb 173, 8601 Mo i Rana	Servicetorget +47 75 14 51 80	Internett: www.rana.kommune.no	4509.44.00124

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 03.05.2011
Sak: 30/11
Arkivkode: X47

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 11/243 - 8

Tittel: SAKSPROTOKOLL: VERGEMÅLSLOV - OVERFORMYNDERI

Behandling:

Votering: 13-0 enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet slutter seg til overformynderiets uttalelse til høring om endring av forskrift til ny vergemålslov og endringer i annen lovgivning som følge av ny vergemålslov.

Rett utskrift:

Marit Nathalie Sagbak
sekretær

VERGEMALSLOV - OVERFORMYNDERI

Saksbehandler: Tone Øvermo Bruun

Arkiv: X47

Arkivsaksnr.: 11/243

Saksnr.: Utvalg
30/11 Formannskapet

Motedato
03.05.2011

Radmansens innstilling:

Formannskapet slutter seg til overformynderiets uttalelse til høring om endring av forskrift til ny vergemålslov og endringer i annen lovgivning som følge av ny vergemålslov.

Rådmannen i Rana, 12. april 2011

Saksutredning:

Det kongelige justis- og politidepartement har sendt forskrift til den nye vergemålsloven og endringer i annen lovgivning som følge av ny vergemålslov mv. på høring. Lovendringene gjelder i hovedsak særlovgivningens tilpasning til den nye vergemålsloven. Høringsfristen er 9. mai 2011.

Saken har vært behandlet i Overformyndertiet i møte 24.03.11 og Overformyndertiet har vedtatt følgende uttalelse:

Opplæring av nåværende hjelpeverger i den nye vergemålsloven.

*“Forskriftens § 1 sier at fylkesmannen skal sørge for at de oppnevnte vergene i vergemålsdistriktet får den opplæringen som er nødvendig for å kunne utføre vervet på forsvarlig vis. I lovens § 101 nr. 2 framgår at beslutninger som er truffet av overformyndertiet etter tidligere lov skal gjelde også etter ikrafttreden av ny lov. Det betyr at de hjelpevergeoppnevnelser som overformyndertiet har foretatt, fortsetter under den nye loven (da slik at også disse oppnevnte betegnes som ”verger”). For at det ikke skal herske tvil bør det presiseres i forskriftene at fylkesmannens opplæringsplikt gjelder for disse i samme grad som for de verger fylkesmannen oppnevner. De verger som overformyndertiet har oppnevnt, vil ha like stort behov for opplæring i den nye loven som verger fylkesmannen oppnevner. Det er viktig at fylkesmannen gir disse vergene et tilbud, når – og helst **før** – den nye loven trer i kraft.”*

Politiattest for nære slektninger.

“Departementet har i forskriften spesifisert hvilke straffebestemmelser politiattesten skal gjelde. Rana kommune har ikke merknader til det. Kravet til politiattesten gjelder etter lovens § 26 faste verger. Men den gjelder etter lovens § 28 også andre verger som oppnevnes. Kun ”nærstående” er unntatt fra kravet om politiattest. Det henvises til definisjon i lovens § 94, hvorefter nærstående er definert som: ektefelle samboer – barn – barnebarn – foreldre. Etter denne definisjon faller altså sosken utenfor. Sosken og barn av sosken utgjør en stor del av de oppnevnte verger for voksne hjelpetrequende. Det framkommer som meningsløst at disse skal måtte levere inn politiattest, for de skal kunne oppnevnes som verge for bror eller soster, tante eller onkel. I forarbeidene – Ot.prp. 110 (2008-09) – er sagt at politiattest er ”lite relevant” for de som er definert som ”nærstående” etter lovens § 94. Forholdet til sosken er ikke her droftet nærmere. Men det må være like ”lite relevant” å kreve attest for sosken til den hjelpetrequende. De som blir oppnevnt, er jo sosken eller barn av sosken som kjenner den hjelpetrequende godt. For disse må det føles underlig, og endog kunne fortone seg som krenkende, om de blir bedt om å framskaffe attest om at de ikke har begått seksualforbrytelse eller økonomisk kriminalitet om de skal histe som verge for sine sosken, tantes og onkler. Det vises også til at definisjonen i § 94 i utgangspunktet gjelder representasjonsretten til en hjelpetrequende som ikke har verge. Det er naturlig at grensene da trekkes stramt i forhold til hvem som der skal kunne representere, uten at foreligger verken vergemal eller er oppnevnt verge. Men denne begrensningen kan ikke brukes til å argumentere med at sosken skal måtte framlegge politiattest, når fylkesmannen ønske å oppnevne dem som verge. Departementet foreslar jo endring av en del bestemmelser i den nye vergemålsloven i forbindelse med ikrafttredelsen av loven. Rana kommune ber om at departementet også

vurderer lovendring i forbindelse med framleggelse av politiattest for sosken. Dette kan gjøres ved at § 94 utvides slik at også sosken + barn av sosken inkluderes i definisjonen av hvem som er nærstående eller ved at sosken + barn av sosken i § 28 2.ledd sidestilles med nærstående."

Vergegodtgjørelse og utgiftsdekning.

"Rana kommune kjemper ikke til om departementet har innhentet uttalelser fra landets kommuner om hva som forbrukes av overformynderiene i hjelpevergegodtgjørelser. Men ut fra den erfaring som Rana kommune har, vil kr. 7.500 som maksimum for fast verge åpenbart være for lite til at noen god rekruttering er mulig. Om man deler dette pr. mnd., ville månedlig beløp bli kr. 625. Om man skulle ta departementets egen timesats med kr. 400 pr. time, ville dette innebære ca. 1,5 time pr. mnd. Om man skulle bruke den satsen Rana kommune bruker til sine hjelpeverger – kr. 200 pr. time, ville det innebære ca. 3 timer pr. mnd. Et flertall av oppdragene for faste verger er langvarige. De varer mer enn ett år. Og det er bare et mindretall av oppdragene der det er så lite å gjøre for den enkelte klient at det er forsvarlig å påby begrensning av oppdragene til 1,5 - 3 timer pr. mnd. Særlig skal man være oppmerksom på at det i begynnelsen av oppdraget ofte må gjøres meget arbeid for å "komme à jour" i forhold til økonomisk oversikt, økonomiske disposisjoner og regnskap. Og skal oppgaver vedr. "personlige forhold" komme på plass i tillegg, går det selvsagt enda mer tid. Ofte opplever overformynderiene at det i den første måneden er nødvendig å la hjelpevergen arbeide både 10 og 20 timer.

Rana kommune må anbefale departementet å øke satsene – og særlig i forhold til faste hjelpeverger. Maksimumssatsene bør økes inntil det dobbelte. Det vil ikke hindre fylkesmannen å begrense for det enkelte oppdrag det antall timer som maksimalt kan brukes om det er grunn til det.

Heller ikke når det gjelder utgiftsdekning rekker man langt, i det alternativet der kr. 900,- er satt som fast utgiftsdekning årlig. I distriktene må vergen i vesentlig grad kjøre bil når oppdrag ikke kan utføres fra vergens hjem. Da bør han / hun få dekket utgiftene etter statens satser. Man kjører ikke meget i distriktene for en slik grense er nådd, og den fastsatte sum skal jo dekke også andre utgifter. Det faste utgiftsbeløpet må derfor ligge vesentlig høyere – iallfall kr. 1.500,- pr. år. Det beste vil imidlertid være at vergen sender reiseregning. Så får man se rimeligheten av utgiftene, og kan eventuelt instruere vergen om grenser for utgiftsdekning som ikke må overskrides for neste periode.

Det kan være at fylkesmannens adgang til å sette grenser hva utgiftsdekningen angår, bør presiseres bedre i forskriftenes § 20.

I forskriftenes § 21 er som vilkår for at den hjelpetrengende skal slippe å dekke vergeutgiftene, bl.a. sagt at en person under vergemål må ha en formue – på kr. 50.000 eller mindre. Men det bør inntas en begrensning om vedkommendes bolig er med i dette, så lenge vedkommende bor i boligen. Det er ikke tilstrekkelig at det kan gjøres unntak etter § 21 dersom "sammensetningen av formuen" gjør dette rimelig. Det er aldri rimelig at boligen må selges så lenge vedkommende bor der fordi han / hun selv ikke klarer å betale vergeutgiftene. Etter at vedkommende er kommet på institusjon, kan dette selvsagt bli annerledes."

Frist for innlevering av hjelpevergeregnskaper.

"De frister som er foreslått i utkastets § 37 for hjelpevergeregnskapene er noe snaute. I praksis er det alltid "etternølere", og det selv om vedkommende har fått beskjed fra overformynderiene når innleveringsfristen er. Man har jo i praksis her – ved siste gangs

innlevering ikke noe "maktmiddel" å true med. Og man skal jo huske på at også disse regnskapene skal innom revisjonen. Det er større realisme å fastsette siste frist for hjelpevergene til tre måneder etter ny lovs ikrafttreden. Rana kommune ønsker at det vurderes."

Frist for oversendelse av hjelpevergenes krav på godtgjørelse / utgiftsdekning m.v.

"Ukastets § 38 angir at overformyndieriet kan sette en frist for når krav på godtgjørelser og utgiftsdekning må være innsendt. Men man må kanskje påregne at hjelpeverger for noen klienter vil måtte gjøre arbeid like til ikrafttredelsesdato for den nye loven. Da kan de først sende krav etterpå, og overformyndieriet må få kompetanse til å avgjøre kravene etter ikrafttredelsen. Det burde forskriften i sin ordlyd ta høyde for. I de tilfelle der godtgjørelse skal dekkes av klientens konto, må fortsatt hjelpevergens eller overformyndieriets disposisjonsadgang stå notert i banken på den konto som skal brukes til dekning. Det kan for øvrig ikke sees at forskriftene har regler som inneholder bestemmelser om når overformyndieriets disposisjonsadgang på konti overformyndieriet har, skal gå over til de nye vergemalsmyndighetene. Dette bør vurderes gitt. P.g.a. godtgjøringsspørsmålene som nevnt, kan det være vanskelig å klare å iakttå en bestemmelse om disposisjonsadgangen på alle konti skal gå over på ikrafttredelsesdatoen."

Vedlegg:

Brev fra Det kongelige justis- og politidepartement:

Høring – 1) forskrift til den nye vergemalsloven og 2) endringer i annen lovgivning som følge av ny vergemalslov

Utrykt vedlegg:

Høringsnotat om forskrift til den nye vergemalsloven og endringer i annen lovgivning, mv

Hege Nygård
Servicesjef

Sigmund Johnsen
Radmenn